

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
2. บรรณารักษ์ห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีคุณภาพและสามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อเป็นกรอบในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ ผู้ใช้บริการภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 569 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหา ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดภาคีเครือข่าย และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่าง

2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา และผู้กำหนดทิศทางของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่มีประสบการณ์ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยทำการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 23 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้ให้บริการห้องสมุด ตัวแทนภาคีเครือข่าย และตัวแทนกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือข้อเสนอแนะและข้อสังเกตในการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็น

ประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัย ดังนี้

- 4.1 ระยะเวลาที่ 1 ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง เดือนมีนาคม 2559
- 4.2 ระยะเวลาที่ 2 ดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน 2559 ถึง เดือนมิถุนายน 2559
- 4.3 ระยะเวลาที่ 3 ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2559

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลห้องสมุด ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 4.49$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 การมีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายกับบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.49$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 มีบริการยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 5 มีบริการสืบค้นข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 14 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.39$)

ปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 มีนโยบายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อตามความต้องการ ($\bar{X}=3.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สื่อมีเพียงพอต่อการค้นคว้า ($\bar{X}=3.29$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 คอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการสามารถใช้งานได้ดี ($\bar{X}=4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 การนำเสนอสารสนเทศให้ผู้สนใจได้รับทราบ ($\bar{X}=4.37$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีการประเมินผลการใช้งบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลในการของบประมาณในปีต่อไป ($\bar{X}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด ($\bar{X}=3.49$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 มีการแสวงหางบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค ($\bar{X}=4.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอื่น ๆ เช่น ค่าบำรุงห้องสมุด ($\bar{X}=4.43$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 บุคลากรมีความสามารถในการใช้ ICT ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.92$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 11 บุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการ ($\bar{X}=4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=4.65$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 มีการประชาสัมพันธ์การจัด

กิจกรรมห้องสมุด ($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 2 มีการกำหนดเวลาเปิด - ปิดห้องสมุดอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีป้ายประชาสัมพันธ์สาระน่ารู้ ($\bar{X} = 4.63$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 7 มีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิตโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิต โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในห้องสมุด คณะกรรมการห้องสมุดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดมาวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.57$)

สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 ความเหมาะสมในการใช้ห้องจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 11 มีชั้นวางจุลสารอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 มีทางเข้า - ออกห้องสมุดเพียงทางเดียว ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16 มีซุ้มอ่านหนังสือภายนอกอาคาร ($\bar{X} = 4.35$)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด ได้ความคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย พบว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการให้บริการ และรับบริการ โดยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด เพื่อร่วมวางแผนพัฒนา ให้คำปรึกษา ร่วมจัดกิจกรรม ร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากร ร่วมติดตาม นิเทศและประเมินผล และร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เป็นสมาชิกของห้องสมุด ให้ข้อเสนอแนะ และเสียงสะท้อนด้านการบริการของห้องสมุดสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริจาคหนังสือ บริจาคเครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น

ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ควรให้ผู้รับบริการ มีความพึงพอใจและหนังสือทุก ๆ เล่ม มีการยืม - คืน สลับหมุนเวียนกัน ไม่ให้ซื้อมาเก็บไว้แล้วไม่ได้อ่าน จัดบริการห้องสมุด ได้ตรงตามความต้องการ ของผู้รับบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีความพึงพอใจ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบสืบค้น ระบบยืม ระบบหมวดหมู่ สื่อ ระบบบริการ มีการนิเทศ ติดตามและ พัฒนาการบริการ มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งความต้องการในการบริการ ของห้องสมุด มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการ ตามผลการสำรวจ ดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผน มีการพัฒนาชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ นิเทศ ประเมินผล กิจกรรม/โครงการ

ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด พบว่า ควรจัดให้มีการบริการ Wifi และควบคุมผู้ใช้บริการโดยให้มี Password ในการเข้าใช้ และจัดทำ Website นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารโดยมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวก ค้นหาข้อมูลให้แก่ผู้มาใช้บริการ รวมทั้ง การลดเวลา และขั้นตอนของผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การบริการคล่องตัว และรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ การบริการ Internet CD ระบบ Online เป็นต้น โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ มีวิธีการ ดังนี้ สำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ โปรแกรมที่เกี่ยวข้องในการบริหารและบริการ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการและ จัดการเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการบริการ เชื่อมโยงหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องด้าน ICT ดำเนินงานทั้งด้านการบริหารและการบริการที่ใช้ ICT มาช่วย กำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ พบว่า ควรวางแผนในการจัดหางบประมาณ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จัดหางบสนับสนุนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ และเอกชนโดยจัดทำ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่ชัดเจน ระดมทุน และทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมในการพัฒนา ห้องสมุด โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ถูกต้องสมบูรณ์ จัดทำคำขอ งบประมาณ รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม ที่ระบุเหตุผล และความจำเป็น นำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด นำเสนอหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในส่วนที่ได้รับงบประมาณจากต้นสังกัดไม่เพียงพอ จัดกิจกรรม รายงานผล การจัดกิจกรรม การใช้งบประมาณ ทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภาคีเครือข่าย

ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร พบว่า ควรเปิดโลกทัศน์การให้บริการ แก่บุคลากร กศน. ทุกระดับ ไม่ใช่เฉพาะบรรณารักษ์เท่านั้น ใช้ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งเป็นภารกิจ หลักของ กศน. การสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จะต้อง กำหนดคุณสมบัติ ตามตำแหน่งหรือที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการอบรมอย่างต่อเนื่องในบทบาทภารกิจ ทั้งก่อนปฏิบัติงานและระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งการสร้างทีมช่วยเหลือระหว่างบรรณารักษ์ด้วยกัน และนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ พบว่า ควรสร้างเครือข่ายในการทำงานให้ครอบคลุม ทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยดำเนินการ สร้างเครือข่ายในพื้นที่ และนอกพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ จัดทำทำเนียบเครือข่ายห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีเวทีเสวนา เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุด เชิญเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เชิญชวนเครือข่ายมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานห้องสมุด และประชาสัมพันธ์กิจกรรม และบริการ ห้องสมุดผ่านสื่อที่หลากหลาย

ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ควรมีนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การแนะนำช่วยเหลือ สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ควรพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดอาคารสถานที่ให้สะอาด สวยงาม มีชีวิตชีวา ดูดีอยู่เสมอ ทั้งการตกแต่งภายใน และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอก และภายในตัวอาคาร มอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดตกแต่ง จัดตั้งมุมกิจกรรม การจัดกิจกรรม และตกแต่ง ห้องเฉพาะหรือมุมกิจกรรมบางอย่าง ควรจัดอย่างมีอาชีพ มีเอกลักษณ์เฉพาะห้อง เช่น ห้องเทิดพระเกียรติ ห้องของดีของท้องถิ่น เป็นต้น จัดมุมประสบการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้ครอบคลุม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการอ่าน และการเรียนรู้ รวมถึงความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม จัดทำป้ายนิเทศให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง เช่น ป้ายบอกมุมต่าง ๆ ป้ายบอกหมวดหมู่หนังสือ ป้ายข้อความ ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด พิจารณาถึงแสงสว่าง และการถ่ายเทอากาศ จัดที่อ่านในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น อ่านเดี่ยว อ่านกลุ่ม มุมเงียบ นั่งเอนอ่าน เป็นต้น มีที่อ่านบริเวณห้องสมุด เพื่อเป็นทางเลือกในการอ่าน

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด

3. การประเมินยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 2 ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ยุทธศาสตร์แต่ละด้าน มีแนวดำเนินการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.48$)

ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 ยุทธศาสตร์นำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 ยุทธศาสตร์เป็นที่ยอมรับได้ ($\bar{X} = 4.35$) และ ข้อ 3 ยุทธศาสตร์มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.35$)

ความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 การนำยุทธศาสตร์ไปใช้จะทำให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ยุทธศาสตร์มีความเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.00$)

ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบและการพิมพ์ ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 14 ห้องสมุดประชาชนได้แนวทางในการนำคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ไปใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพปัญหายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย พบว่า สภาพปัญหายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การได้รับความร่วมมือกับชุมชน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และเครือข่ายท้องถิ่น การรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของชุมชนในลักษณะต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่ายห้องสมุด และเกิดเครือข่ายกลุ่มสมาชิกผู้ใช้บริการ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ เครือข่ายทางวิชาการวิชาชีพ เครือข่ายบุคคล/ชุมชน เครือข่ายท้องถิ่นตามความพร้อม ของลักษณะเด่นในท้องถิ่น และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและการเรียนรู้อื่น เพื่อสนับสนุนแห่งความรู้และการเรียนรู้ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสุจน์ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตอง ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุด

ต้นแบบอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรหม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ

1.2 ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องสมุดมีการดำเนินการทำให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกในทุก ๆ ด้าน และกิจกรรมที่สนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง มีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และเพียงพอ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการ ให้มีบริการพื้นฐาน และบริการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ในรูปแบบที่หลากหลาย มีระเบียบการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการอย่างเสมอภาค มีการนำกลยุทธ์การตลาด และการประชาสัมพันธ์มาใช้ในการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ หนังสือทุก ๆ เล่ม จัดบริการห้องสมุดได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบสืบค้น ระบบยืมระบบหมวดหมู่ ระบบบริการ และ มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม/โครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร แก้วสิทธิกุล (2553 : 97 - 99) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนสังกัดศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสีคิ้วจังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับบริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชนทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มาใช้บริการอยู่ระหว่าง 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ มีความคิดเห็นมากกว่าระดับความถี่ในการเข้ามาใช้บริการของผู้ที่มาใช้บริการอื่น ๆ ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรหม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ

สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงานด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการ ทุกเพศ ทุกวัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พันธรัตน์ แสงจันทร์ (2558 : 54 - 58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง ด้านงานบริการ ควรจัดให้บรรณารักษ์หรือผู้ที่มีความรู้ด้านงานห้องสมุดจัดค่ายอบรมบรรณารักษ์จิตอาสา เพื่อให้ได้ความรู้ในการช่วยงานห้องสมุดครบทุกด้าน และเพื่อให้รู้จักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

1.3 ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายขององค์กรภายใต้บริบทของชุมชนและสังคม กำหนดหลักเกณฑ์การจัดหาสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และรวบรวมทรัพยากร และมีการจัดเก็บอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอนongกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการ จัดหาสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่ม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อโสตอิเล็กทรอนิกส์ ให้ครอบคลุม และทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี และควรจัดเก็บสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ สะดวกแก่การใช้บริการ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี และควรจัดหาสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 - 101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอยักษ์ ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุดมีความต้องการด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้

ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ และระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ในด้านจัดบรรยากาศในห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3.73 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ สิทธิสาธ (2556 : 128 – 129) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ รองลงมา คือ ด้านการบริหารและการจัดกิจกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด บุคลากรควรกระตือรือร้นในการทำงาน ควรจัดให้มีระบบสืบค้น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความหลากหลายและต่อเนื่อง และควรปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัย สะอาด สวยงาม รมรื่น อยู่เสมอตามหลัก 5 ส. สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการค้นหานั่งสื่อ มีความยุ่งยากแนวทางแก้ไข ควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือ ดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับแผนผังการจัดห้องสมุดการจัดหมวดหมู่หนังสือการจัดมุมต่างๆ การให้บริการของห้องสมุดกิจกรรมห้องสมุดและระเบียบการใช้ห้องสมุด สร้าง Application สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ พัฒนาระบบ E-Book ให้ทันสมัยกว่าเดิม ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการแนวทางแก้ไขควรจัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรจัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะและการขอรับบริจาคโดยการจัดทำหนังสือราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาระบบการเชื่อมโยง (E-Learning) ระหว่างห้องสมุดด้วยระบบ Online ให้มีความทันสมัยมากขึ้น และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการภายในห้องสมุด พัฒนาระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ระบบการเชื่อมโยงห้องสมุด (E-Library) มีระบบการสืบค้นที่ทันสมัย มี Application ภายในห้องสมุดและเทคโนโลยีระบบต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้าน

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ห้องสมุดควรมีหนังสือที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านระบบงาน ห้องสมุดควรมีระบบการยืม - คืนหนังสือและสื่อ ออนไลน์ ระหว่างห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิตติมา สุพรม (2557 : 66 - 69) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของห้องสมุดประชาชนอำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรังผลการวิจัย พบว่า ห้องสมุดควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับการสืบค้น ข้อมูล และควรดูแลเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุษบา (2559 : 71 - 77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศประเภทเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ และมีความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร การให้บริการของห้องสมุดจากแหล่งสารสนเทศประเภทโทรทัศน์ น้อยที่สุดเฉลี่ย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุด ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่รับรู้ภาพลักษณ์ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการภาพลักษณ์ห้องสมุดที่พึงประสงค์ในอนาคต ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ห้องสมุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบาย และการดำเนินงานห้องสมุด รองลงมา คือ ด้านอาคารและสถานที่ของห้องสมุด ด้านการบริการของห้องสมุด และด้านทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากรห้องสมุด

1.4 ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องสมุดควรได้รับงบประมาณอย่างพอเพียง และจัดหารายได้อื่น ให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณ และจัดสรรงบประมาณดำเนินการอย่างเพียงพอเป็นประจำทุกปี เพื่อใช้ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ครุภัณฑ์ สำหรับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสูจน์ ภูมิพงษ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คือ การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตอง

ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดต้นแบบอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการระดมทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

1.5 ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ห้องสมุดควรมีบุคลากรที่มีวุฒิ คุณสมบัติ และอัตรากำลังตามความจำเป็น และกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุดจากการประชุม/ฝึกอบรม/ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ตามตำแหน่งหรือที่เกี่ยวข้อง โดยมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง ในบทบาทภารกิจ ทั้งก่อนปฏิบัติงานและระหว่างปฏิบัติงาน รวมทั้งการสร้างทีมช่วยเหลือระหว่างบรรณารักษ์ด้วยกัน และนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธิพร คุณพรม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัด

ภูเก็ต ด้านบุคลากรห้องสมุด ควรจัดให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.6 ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการช่วยสร้างความเข้าใจ อันดี และความร่วมมือร่วมใจระหว่างบุคลากรห้องสมุด และห้องสมุดประชาชนกับชุมชน ตลอดจนภาพลักษณ์ที่ดีของห้องสมุด ห้องสมุดประชาชนควรเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนในท้องถิ่นและประชาชนต้องการเป็นสมาชิก ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการจัดระบบการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร และจัดทำแผนการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ การบริการ และกิจกรรมห้องสมุดผ่านสื่อทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63 – 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่าด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการและกิจกรรมของห้องสมุดแนวทางแก้ไขควรใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายได้แก่เสียงตามสายวิทยุชุมชนการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ชี้แผ่นปลิวแผ่นพับติดป้ายประกาศ และผ่านทางสื่อ Social Media Online ในระบบต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอาศิส เขยกลิ่น (2557 : 72 – 75) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาความต้องการการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. 3) เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระบุว่าสภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชน คือ ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุญชา (2559 : 71 – 77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้วในสายตาของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการให้บริการของห้องสมุด จากแหล่งสารสนเทศ ประเภทป้ายประชาสัมพันธ์หน้าห้องสมุดมากที่สุด โดยมีความถี่ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร 2 - 3 ครั้งต่อสัปดาห์

1.7 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การนิเทศติดตาม และประเมินผล เป็นการแนะนำช่วยเหลือ สร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพห้องสมุดประชาชน

ให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการของห้องสมุดประชาชน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการพัฒนาห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการโดยมีแผนการนิเทศงานห้องสมุด มีการนิเทศติดตาม และประเมินผล มีการรายงานผลการดำเนินงาน/หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อาชัญญา รัตนอุบล (2548 : 106) ได้กล่าวถึง ห้องสมุดประชาชนกับบทบาทการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการศึกษาไว้ว่า การที่จะทำให้การเรียนรู้ของบุคคลสามารถเชื่อมโยงบูรณาการการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าด้วยกัน ห้องสมุดประชาชนควรมีบทบาทเป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้ ของการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้มากที่สุด โดยมีบทบาท ในขั้นตอนการประเมินผล การประเมินผล การดำเนินงานบริการกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องสมุดเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง จะต้องมีการประเมินเป็นระยะ ทั้งในด้านจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวนกิจกรรม นิทรรศการ หรือการใช้สื่อ โสตทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความพึงพอใจ สภาพปัญหาและอุปสรรค การประเมินอาจทำในรูปแบบการจัดทำสถิติ การใช้ตัวรับฟังข้อเสนอแนะ การร้องเรียนหรือประเมินเชิงวิจัย ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยกลุ่มอาสาสมัครหรือขอความร่วมมือจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ครูอาสาหรือครูประจำกลุ่ม เป็นต้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสุจน์ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าการประเมิน เป็นการประเมินแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และการทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพึงพอใจ และนำผลประเมินมาปรับปรุงห้องสมุดจนได้รับการยกย่องและได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ

1.8 ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดที่ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ควรตั้งอยู่ในศูนย์ชุมชน มีการคมนาคมสะดวก สภาพแวดล้อมอาคารห้องสมุดสวยงาม และมีพื้นที่เพียงพอในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ มีการจัดตกแต่งพื้นที่ให้สะท้อนข้อมูลชุมชน อัตลักษณ์ชุมชน และเอกลักษณ์ของชุมชน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ที่นั่งอ่านหนังสือพักผ่อนหรือเครื่องปรับอากาศ เครื่องนับจำนวนผู้ใช้บริการ กล้องวงจรปิด ห้องน้ำสะอาด ห้องน้ำ และทางลาดสำหรับผู้พิการ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรดำเนินการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการใช้บริการ และเอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ มีสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพที่สวยงาม มีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาห้องสมุด

มีความต้องการด้านอาคาร สถานที่ และบรรยากาศ ด้านระบบงานและบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด 4.63 2) แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุดรูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการ สร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ สุทธิสาท (2556 : 128 -129) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ด้านการบริหาร และการจัดกิจกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน บุษบา (2559 : 71-77) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว ในสายตาของประชาชน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุด ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรับรู้ภาพลักษณ์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารและสถานที่ รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริการ และด้านนโยบายและดารดำเนินงานห้องสมุด ในขณะที่ด้านที่รับรู้ภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มุ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และยุทธศาสตร์ (Strategies) จำนวน 8 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการบริการ/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการระดมทรัพยากรในการดำเนินการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และยุทธศาสตร์ที่ 8 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ จะมีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์

เป้าหมาย แนวดำเนินการ และตัวชี้วัด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการยกย่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานอย่างรอบด้าน จึงทำการยกย่องยุทธศาสตร์แล้วได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ และประเมินคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการแก้ไข และในที่สุดท้ายได้ทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยยึดระเบียบวิธีวิจัยอันเป็นวิธีการที่น่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริ ถิอาสนา (2551 : 75 - 79) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ให้เหมาะกับบริบทและมีความเป็นไปได้ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสร้างเครื่องมือ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพในโรงเรียนและระยะที่ 3 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนจำนวน 63 แห่ง ทำการศึกษาศาสนาการปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโดยใช้แบบสอบถาม คัดเลือกโรงเรียน 3 แห่ง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นยุทธศาสตร์จำนวน 23 ประเด็น แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดได้ทั้งหมด 42 ตัวชี้วัด โดยยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโนนราศี อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยและคณะครูได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาโดยเน้นที่มาตรฐานที่ 1 ว่าด้วย “คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก” ผลการพิจารณาได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การแต่งกาย 2) ความรับผิดชอบ 3) ความสะอาด 4) การตรงต่อเวลา 5) การแสดงความเคารพ และ 6) ความรู้สึกเป็นเจ้าของ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 15 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ่อพานพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการดำเนินงานได้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจำนวน 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การส่งเสริมผู้เรียนให้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) การส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต 4) การพัฒนาสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 6) การส่งเสริมให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ และ 7) การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แปลงประเด็นยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัดได้ 17 ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านสร้างแก้ว อำเภอเชียงยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการพิจารณาได้ประเด็นยุทธศาสตร์ 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) การเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน 2) การเข้าร่วมกิจกรรมทำความสะอาดของนักเรียน 3) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 4) การผลิตใบงาน 5) การสอนแบบโครงงาน 6) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 7) การระดมทรัพยากรบุคคลภายนอกเพื่อจัดการเรียนรู้ 8) การระดมทรัพยากร

ทางด้านการเงิน 9) การฝึกอบรมครู เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน และ 10) การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และ ผลประเมินยุทธศาสตร์ พบว่า มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉนวน วัชร ปะโคทัง (2555 : 282) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กเบื้องต้น 3) ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า การประเมิน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียนและ 2) การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอ ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อม และพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาหลักสูตร และการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ ที่ 8 ด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณ คณาสารสมบัติ (2556 : 218 – 225) ได้ศึกษายุทธศาสตร์ การบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ร. ของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08) สภาพปัจจุบันของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบซีอาร์พี อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.98) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยสอดคล้องกับหลักซีอาร์พี อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน ในการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีโดยรวม อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 9 ยุทธศาสตร์ และกิจกรรมเสริม 20 วิธีการ ยุทธศาสตร์หลักมี ดังนี้ 1) เครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในผู้เรียนโดยใช้หลักคิดซีอาร์พี 2) สร้างนวัตกรรมจัดการ การความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา ให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พี 3) การสร้างความมีส่วนร่วม ระหว่างโรงเรียน ชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำชุมชน ในการส่งเสริม การพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดซีอาร์พีในหลักสูตรท้องถิ่น 4) การวางแผนงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนา ผู้เรียนด้วยแนวคิดซีอาร์พีอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559 : 1) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การวิจัย รายประเด็นด้านการปฏิรูปการศึกษา และสร้างสรรค์การเรียนรู้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญ กับการวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาระบบการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยง สู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสำคัญของการศึกษาถือเป็นเครื่องมือเปลี่ยนประเทศได้ ถ้ามีการวาง ยุทธศาสตร์ที่รัดกุม และมีพลังไปสู่การปฏิรูปการศึกษาหรือ “การเรียนรู้” ของคนไทยและทำให้ การศึกษาปรับตัวได้ทันกับกระแสโลก เพราะโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาในช่วงเวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ ด้วยพลังของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบมากมายต่อรูปแบบการใช้ชีวิต และ การติดต่อสื่อสารระหว่างกันของมนุษย์โลก และสังคมยุคใหม่มีความสลับซับซ้อนที่ท้าทายคนรุ่นใหม่ มากขึ้น ตั้งแต่การเผชิญความผันผวนทางเศรษฐกิจ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาไปจนถึงการอยู่ร่วมกัน และอยู่รอดในสังคม ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเร่งร้อนในสภาพ ชีวิตประจำ แม้กระทั่งการศึกษาเรียนรู้ของคนยุคใหม่ ก็เผชิญความท้าทายมากมายภายใต้สังคม ที่ซับซ้อนและหลากหลายขึ้นนี้ การเรียนรู้มีอาจถูกจำกัดอยู่ภายใต้กรอบคิดของความเป็นหลักสูตร เป็นคาบเวลาหรือแม้แต่ความเป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยแต่อย่างใดอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็น การเรียนวิชาความรู้ที่มีอยู่อีกมากมายมหาศาลนอกตำราที่เราเล่าเรียนและท่องจำไปจนถึงการเรียนรู้ และการ ปรับตัวต่อการใช้ชีวิตในสังคมยุคใหม่ก็มีทักษะชีวิตมากมายที่ต้องเรียนรู้จากสภาพ ความเป็นจริง ดังนั้น หากสังคมไทยจะก้าวไปข้างหน้าอย่างเข้มแข็งมั่นคงได้ต้องอาศัยคนรุ่นใหม่ ที่มีชีวิต ความสามารถในการเรียนรู้มากกว่าที่เป็นมาในอดีต การเรียนรู้ด้วยตนเองหรือ Self - Directed Learning จึงกลายเป็นโจทย์ที่ท้าทายนักพัฒนา และนักการศึกษาที่จะต้องแสวงหา ยุทธศาสตร์ และแนวทางในการส่งเสริมขีดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้แก่คนทุกเพศ ทุกวัยทุกระดับในสังคม เพื่อการเพิ่มศักยภาพของคนในการเรียนรู้ และพัฒนาหน้าที่การงานของตน จากเกษตรกรในวงกว้าง ถึงพนักงานในตีกระฟ้า ความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ย่อมเป็นผลดีทั้งต่อตัวบุคคล และต่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ในภาพรวมของประเทศ การเรียนรู้ ด้วยตนเองยังหมายรวมถึง การเรียนรู้ทางสังคม เพื่อสำนึกในรากเหง้าทางวัฒนธรรม ความเป็น ท้องถิ่นตลอดจนการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันและอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจอันดี และสันติสุขในสังคมในอนาคต

3. การประเมินผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุด ประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็น

ไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการยกร่างยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ได้ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และยังได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนเป็นอย่างดี จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ให้ได้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน เมื่อทำการยกร่างยุทธศาสตร์เสร็จแล้วได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ และประเมินการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการแก้ไข และในขั้นตอนสุดท้ายได้ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์ยุทธศาสตร์ ก่อนที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนต่อไป จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยยึดระเบียบวิธีวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ข้อค้นพบที่ได้มีความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์สูงสุด จากการดำเนินการดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชนเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสุทธิ ภูมิพงศ์ (2551 : 74 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกระทุ้ง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าการประเมินผล เป็นการประเมินแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และการทำแบบสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความพึงพอใจ และนำผลประเมินมาปรับปรุงห้องสมุดจนได้รับการยกย่อง และได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการได้รับการยกย่องเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” มี 4 เงื่อนไข คือ 1) มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน ซึ่งผู้บริหารห้องสมุดเห็นว่ามาตรฐานห้องสมุด มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ด้วยวิธีการประเมินคุณภาพของห้องสมุดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2) คน คือ ผู้บริหารที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นกันเองให้ความสำคัญ กับผู้ร่วมงาน เป็นคนเอาการเอางาน ทำงานดี ทำงานจริงมีจิตวิทยา และทุ่มเทอุทิศเวลาให้กับงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ และผู้ร่วมงานมีความพร้อมและเต็มใจในการให้บริการ 3) สภาพแวดล้อม ด้านนามธรรม คือ ความมีชื่อเสียงความพร้อมและทันสมัย ด้านรูปธรรม คือ ห้องสมุดอยู่ใน สิ่งแวดล้อมที่ดี ไปมาสะดวกบรรยากาศ ร่มรื่น สะอาด น่าอยู่ คนในชุมชนมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เพราะประชาชนในชุมชนใกล้เคียงส่วนใหญ่มีธุรกิจเป็นของตนเอง มีความพร้อม มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้กับทางห้องสมุดได้

ด้วยความเสียสละ การสื่อสารหลายทาง ห้องสมุดแห่งนี้มีการสื่อสารหลายทางกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการจัดกิจกรรมหรือมีงานในแต่ละครั้งจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบอยู่เสมอ จึงส่งผลให้ชุมชนเต็มใจที่จะร่วมกันพัฒนาห้องสมุด เพราะพวกเขาเห็นแล้วว่าห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ทำเพื่อชุมชนของเขาจริง 4) การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเทศบาลตำบลป่าตองให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เครือข่ายในชุมชนก็ให้การสนับสนุนด้านเอกสาร วารสาร ความร่วมมือของทุกฝ่ายส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดต้นแบบอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินฉฉวตริ ปะโคทัง (2555 : 282) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กเบื้องต้น 3) ทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กพบว่า 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน และ 2) การปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 8 ด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุสิทธิ์ คุณพรม (2555 : 95 -101) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดประชาชน ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า แนวทางและกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นห้องสมุด

รูปแบบ 3 ดี จำนวน 10 กลยุทธ์ คือ การปรับภูมิทัศน์ จัดบรรยากาศภายในห้องสมุด การให้บริการสร้างทีมงานเชิงรุก การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของห้องสมุด สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมหลากหลาย การอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ และการให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ 3) ระดับความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชนศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย ในด้านจัดบรรยากาศในห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3.73 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ กิจพิบูลย์ (2556 : 63-79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านอาคารห้องสมุดประชาชนมีขนาดเล็กคับแคบเกินไปนั้น แนวทางแก้ไขควรจะแยกพื้นที่ของสำนักงานศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ออกจากห้องสมุดประชาชน 2) ด้านการขาดการประชาสัมพันธ์การให้บริการ และกิจกรรมของห้องสมุดแนวทางแก้ไขควรใช้วิธีการ และสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ เสียงตามสายวิทยุชุมชน การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ใช้แผ่นปลิว แผ่นพับ ติดป้ายประกาศ และผ่านทางสื่อ Social Media Online ในระบบต่าง ๆ 3) ด้านการค้นหาหนังสือมีความยุ่งยากแนวทางแก้ไขควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดคู่มือ ดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับแผนผังการจัดห้องสมุดการจัดหมวดหมู่หนังสือการจัดมุมต่างๆการให้บริการของห้องสมุดกิจกรรมห้องสมุดและระเบียบการใช้ห้องสมุด สร้าง Application สำหรับห้องสมุดต่าง ๆ พัฒนาระบบ E-Book ให้ทันสมัยกว่าเดิม 4) ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการแนวทางแก้ไขควรจัดซื้อสื่อดังกล่าวโดยทางสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรจัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะและการขอรับบริจาคโดยการจัดทำหนังสือราชการเพื่อติดต่อขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ 5) พัฒนาระบบการเชื่อมโยง (E-Learning) ระหว่างห้องสมุดด้วยระบบ Online ให้มีความทันสมัยมากขึ้น 6) ระดมทุนจากภาครัฐและภาคเอกชน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกับบรรณารักษ์เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด 7) กำหนดตัวชี้วัดในความสำเร็จของการดำเนินงานห้องสมุด การสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงาน มีการประกวดการดำเนินงานห้องสมุดเพื่อให้เป็นแบบอย่างกับห้องสมุดอื่น ๆ 8) การนำบริบทและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นเนื้อหาการเรียนรู้ภายในห้องสมุดเพื่อให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของท้องถิ่นตนเอง 9) การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการภายในห้องสมุด พัฒนาระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ระบบการเชื่อมโยงห้องสมุด (E-Library) มีระบบการสืบค้นที่ทันสมัย มี Application ภายในห้องสมุดและเทคโนโลยีระบบต่าง ๆ 10) ด้านบุคลากร ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการสารสนเทศและการจัดกิจกรรม เพื่อให้การบริการที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ คำเขียว (2556 : 103 - 105) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ทุกด้านอยู่ใน

ระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ด้านระบบงาน ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และด้านบุคลากรห้องสมุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ด้านบรรยากาศและอาคารสถานที่ ห้องสมุดควรจัดสถานที่และบรรยากาศให้ร่มรื่น เย็นสบาย สวยงาม และสะอาดเรียบร้อย ด้านทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ห้องสมุดควรมีหนังสือที่ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านระบบงาน ห้องสมุดควรมีระบบการยืม - คืนหนังสือ และสื่อ ออนไลน์ ระหว่างห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง ด้านการบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการ ทุกเพศ ทุกวัย และด้านบุคลากรห้องสมุด ควรจัดให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ อย่างน้อยปีละ 1 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อาคิส เขยกลิ่น (2557 : 72 – 75) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานห้องสมุด ประชาชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีวัตถุประสงค์ การศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาความต้องการการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. 3) เพื่อศึกษาแนวคิดและ แนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน สังกัด กศน. ผลการศึกษา พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ระบุว่าสภาพปัจจุบันของห้องสมุดประชาชน 7 ด้านประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านครุภัณฑ์ ห้องสมุด ด้านบริการ และด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนปัญหาที่พบมาก ได้แก่ โต๊ะ - เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ อาคารห้องสมุดมีขนาดเล็กคับแคบเกินไป ขนาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมห้องสมุด (2) ผู้ใช้บริการระบุความต้องการในระดับมาก ต่อแนวทางการดำเนินงานองค์ประกอบทุก ๆ ด้านของห้องสมุดประชาชน เพื่อให้เป็นห้องสมุด ที่ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (3) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และบรรณารักษ์ต่อแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เห็นด้วยในระดับมากในทุกด้าน และแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริม การศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ด้านครุภัณฑ์ห้องสมุด ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุสิ่งพิมพ์ ด้านวัสดุสื่อเทคโนโลยี ด้านบริการ และด้านกิจกรรม ในส่วนของการบริการและกิจกรรมจะเน้นสิ่งต่อไปนี้ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร มุมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) ให้บริการ CD VCD DVD และ VDO ในเนื้อหาที่ประชาชน ต้องการ เช่น เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตร กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนาประเพณีและวัฒนธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธรัตน์ แสงจันทร์ (2558 : 54 - 58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานห้องสมุดประชาชน เฉลิมราชกุมารี อำเภอบางละมุง มีดังนี้ 1.1 ปัญหาด้านงานบริหาร ได้แก่ ปัญหาการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปัญหาการจัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ปัญหาการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ปัญหางานอาคาร สถานที่ และธุรการ 1.2 ปัญหาด้านเทคนิค ได้แก่ ปัญหาการจัดหา เลือกลง สั่งซื้อ ตรวจจับ ขอรับบริจาค แลกเปลี่ยน ปัญหาการเตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อให้บริการ ปัญหากิจกรรม 2. แนวทาง

การพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารีอำเภอบางละมุง มีดังนี้ 2.1 ด้านงานบริหาร ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้เข้าใจการจัดทำแผนปฏิบัติการหลักการวางแผนงบประมาณห้องสมุด และให้มีการวางแผนงบประมาณร่วมกับแผนงานศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางละมุง 2.2 ด้านงานเทคนิค ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านงานเทคนิค เพื่อช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และอยู่ในรูปแบบเดียวกัน 2.3 ด้านงานบริการ ควรจัดให้บรรณารักษ์หรือผู้ที่มีความรู้ด้านงานห้องสมุดจัดค่ายอบรมบรรณารักษ์จิตอาสา เพื่อให้ได้ความรู้ในการช่วยงานห้องสมุดครบทุกด้าน และเพื่อให้รู้จักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้ชุมชน และภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดตลอดกระบวนการ
2. ควรส่งเสริมให้มีการบริการ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ
3. ควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาห้องสมุด เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถสืบค้น และเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี
4. ควรส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการดำเนินการอย่างพอเพียง และจัดหารายได้ในันให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตใจบริการที่ดี
6. ควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร มีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ การบริการ และกิจกรรมห้องสมุดผ่านสื่อทุกรูปแบบ
7. ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการนำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มาปรับปรุง และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
8. ควรส่งเสริมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ทันสมัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ
9. ควรส่งเสริมให้ศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรนำยุทธศาสตร์จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการบริหารงานห้องสมุดประชาชนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นได้ว่า การวิจัยเพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีข้อควรนำไปพัฒนาต่อยอดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ที่มีประสิทธิภาพ

2. ควรนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ไปทดลองใช้ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมในห้องสมุดอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดของสถานศึกษา ห้องสมุดในสถาบันอาชีวศึกษา ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น